

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 48/16
V Lucemburku dne 4. května 2016

Rozsudky ve věcech C-358/14, Polsko v. Parlament a Rada; C-477/14, Pillbox 38(UK) Limited v. Secretary of State for Health a C-547/14 Philip Morris Brands SARL a další v. Secretary of State for Health

Nová směrnice Evropské unie o tabákových výrobcích je platná

Jak rozsáhlá standardizace balení, tak i budoucí zákaz mentolových cigaret v Unii a zvláštní úprava elektronických cigaret jsou v souladu s právem

Cílem nové směrnice z roku 2014 o tabákových výrobcích¹ je usnadnit hladké fungování vnitřního trhu s tabákovými a souvisejícími výrobky, přičemž základem je zabezpečení vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, a dále splnit povinnosti Unie vyplývající z Rámcové úmluvy WHO o kontrole tabáku².

Tato směrnice stanoví zejména zákaz uvádět od 20. května 2020³ na trh tabákové výrobky s charakteristickou příchutí, jakož i standardizaci označování a balení tabákových výrobků. Kromě toho zavádí zvláštní režim pro elektronické cigarety.

Polsko, podporované Rumunskem, napadlo u Soudního dvora zákaz mentolových cigaret (věc C-358/14). Ve dvou dalších věcech (C-477/14 a C-547/14) High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), část Queen's Bench (správní senát)] předložil Soudnímu dvoru otázku, zda je platná řada ustanovení směrnice o tabákových výrobcích.

Rozsudky z dnešního dne **Soudní dvůr zamítá žalobu Polska a potvrzuje platnost ustanovení směrnice**, která přezkoumal.

Pokud jde nejprve o zákaz mentolových cigaret, Soudní dvůr konstatuje, že tabákové výrobky obsahující charakteristickou příchut' (ať již se jedná o mentol nebo jinou příchut') mají obdobné objektivní vlastnosti a obdobné účinky, pokud jde o zahájení užívání tabáku a vznik návyku kouření. Připomíná, že příjemná příchut' mentolu má zvýšit přitažlivost tabákových výrobků pro spotřebitele a snížení přitažlivosti těchto výrobků může přispět k omezení rozšíření kouření a snížení závislosti jak mezi novými spotřebiteli, tak mezi spotřebiteli s návykem.

Soudní dvůr dále konstatuje, že v době přijetí směrnice existovaly značné rozdíly v právních úpravách členských států, neboť některé z nich vypracovaly různé seznamy povolených či zakázaných příchutí, kdežto jiné členské státy v této věci žádnou zvláštní právní úpravu nepřijaly. Soudní dvůr má dále za to, že směrnice tím, že zakazuje uvádění tabákových výrobků obsahujících charakteristickou příchut' na trh, brání tomu, aby došlo k takovému nesourodému vývoji vnitrostátních právních úprav členských států. Soudní dvůr proto zastává názor, že takovýto zákaz usnadňuje hladké fungování vnitřního trhu s tabákovými výrobky a výrobky souvisejícími a současně je vhodný pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zejména v případě mladých lidí.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU ze dne 3. dubna 2014 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES (Úř. věst. L 127, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 147).

² Rámcová úmluva Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku, podepsaná dne 21. května 2003 v Ženevě.

³ Tento zákaz se bude vztahovat na tabákové výrobky s charakteristickou příchutí, jejichž objemy prodeje v celé Unii představují v určité kategorii výrobků 3 % nebo více.

Sodní dvůr kromě toho rozhodl, že unijní normotvůrce mohl v rámci uplatnění široké posuzovací pravomoci oprávněně stanovit takovýto zákaz, protože mírnější opatření navrhovaná Polskem nejsou k dosažení sledovaného cíle stejně vhodná. Podle Soudního dvora ani zvýšení věkové hranice, od které je povolena konzumace, pouze u tabákových výrobků obsahujících charakteristickou příchut', ani zákaz přeshraničního prodeje tabákových výrobků, a konečně ani připojení zdravotního varování, v němž by se uvádělo, že tabákové výrobky obsahující charakteristickou příchut' jsou pro zdraví stejně škodlivé jako ostatní tabákové výrobky, není způsobilé snížit přitažlivost těchto výrobků, a proto ani zabránit v zahájení užívání tabáku osobám, které stanovenou hranici překročily. Soudní dvůr konečně rozhodl, že takovýto zákaz není v rozporu se zásadou subsidiarity.

Pokud jde o standardizaci označování a balení tabákových výrobků, Soudní dvůr nejprve upřesňuje, že členské státy mohou zachovat nebo zavést další požadavky, jen pokud se týkají takových aspektů balení tabákových výrobků, které nebyly harmonizovány směrnicí.

Pokud jde o zákaz umístování jakýchkoli prvků nebo rysů na označení jednotkových balení, vnějších obalech, jakož i na samotných tabákových výrobcích, které propagují tyto výrobky nebo podporují jejich spotřebu, i pokud by byly věcně správné, Soudní dvůr má za to, že tento zákaz je na jedné straně vhodný k ochraně spotřebitelů vůči rizikům spojených s kouřením a na straně druhé nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle. Kromě toho považuje za přiměřená pravidla, která v podstatě souvisí s integritou zdravotních varování po otevření balení, umístěním a minimální velikosti zdravotních varování, jakož i s tvarem jednotkových balení cigaret a minimálním počtem cigaret v jednotkovém balení.

Soudní dvůr kromě toho konstatuje, že unijní normotvůrce nepřekročil meze toho, co je vhodné a nezbytné, když stanovil, že na každém jednotkovém balení nebo jakémkoliv vnějším balení musí být uvedena zdravotní varování obsahující text a barevnou fotografii, přičemž tato varování musí pokrývat 65 % vnějšího povrchu přední i zadní strany každého jednotkového balení.

Pokud jde o zvláštní režim, který se použije na elektronické cigarety, který stanoví zejména povinnost výrobců a dovozců oznámit vnitrostátním orgánům každý výrobek, který plánují uvést na trh (spojena s povinností *standstill* po dobu šesti měsíců), zvláštní varování, maximální obsah nikotinu 20 mg/ml, povinnost přiložit leták, zvláštní zákaz reklamy a sponzorství, jakož i povinnosti předkládat výroční zprávu, Soudní dvůr zdůrazňuje, že tyto cigarety se vyznačují objektivně jinými vlastnostmi, než mají tabákové výrobky. Z toho vyplývá, že pokud unijní normotvůrce podřídil tyto cigarety jinému právnímu režimu, který mimo jiné není tak přísný jako režim, který se použije pro tabákové výrobky, neporušil zásadu rovného zacházení.

Soudní dvůr kromě toho uvádí, že vzhledem k růstu trhu s elektronickými cigaretami a náhradními náplněmi mohou vnitrostátní ustanovení upravující podmínky, které tyto výrobky musí splňovat, při neexistenci harmonizace na unijní úrovni bránit ze své podstaty volnému pohybu zboží. Soudní dvůr rovněž konstatuje, že tím, že směrnice umožňuje členským státům zakázat přeshraniční prodej elektronických cigaret a náhradních náplní na dálku a členským státům, které takový prodej nezakazují, ukládá určitá společná pravidla, umožňuje členským státům zabránit obcházení pravidel týkajících se souladu výrobků.

Soudní dvůr zdůrazňuje, že známá a potenciální rizika spojená s užíváním elektronických cigaret přinutila unijního normotvůrce, aby jednal v souladu s požadavky zásady předběžné opatrnosti. V této souvislosti se podřízení elektronických cigaret oznamovacímu režimu nejeví jako zjevně nevhodné nebo jako zjevně překračující meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle sledovaného unijním normotvůrcem. Soudní dvůr kromě toho odmítá argument, podle něhož povinnost výrobců a dovozců elektronických cigaret a náhradních náplní předkládat každý rok příslušným orgánům členských států určité údaje, které umožní posledně uvedeným sledovat vývoj na trhu, porušuje zásady proporcionality a právní jistoty. Rovněž stanovením maximálního obsahu nikotinu, který může obsahovat tekutina v elektronických cigaretách, na 20 mg/ml, nejednal normotvůrce svévolně či zjevně nepřekročil meze toho, co je vhodné a nezbytné pro dosažení cíle sledovaného směrnici.

Soudní dvůr rovněž uvádí, že není nepřiměřené vyžadovat, aby jednotková balení elektronických cigaret a náhradních náplní obsahovala samostatný leták, a nepřiměřené rovněž není v podstatě zakázat obchodní sdělení a sponzorství týkající se elektronických cigaret a jejich náhradních náplní. Kromě toho zákazem uloženým hospodářským subjektům propagovat své výrobky není dotčena podstata svobody podnikání a vlastnického práva zakotvených v Listině základních práv Unie.

Soudní dvůr konečně konstatuje, že zvláštní režim, který se použije na elektronické cigarety, není v rozporu se zásadou subsidiarity.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-358/14](#), [C-477/14](#), a [C-547/14](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudků je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106